

આપણા એક શ્વાસની કિંમત શું હોઈ શકે ?

રોમન સામ્રાજ્યના એકના એક શાહજાદાનું મૃત્યુ થયું. આખી સલ્તનતના નગરજનો સમ્રાટના શોકમાં સામેલ થયા. લાંબા સમય સુધી શોક મનાવવામાં આવ્યો. શાહજાદાની યાદ વિસરાતી નહોતી. સમ્રાટના આગ્રહથી રાજમહેલથી દૂર જંગલમાં તેની યાદમાં મકબરો બનાવ્યો. આલીશાન, સૌંદર્યથી ભરપૂર. સવાર સાંજ તેની યાદમાં મરશિયા ગવાય.

વિદેશી મહેમાન આ મકબરો જોવા ગયા. સમ્રાટના આગ્રહ પ્રમાણે તેમણે શાહજાદાની યાદમાં બે આંસુ પાડ્યા. દૂરથી વીર સૈનિકો ઘોડેસવાર થઈને આવતા હતા. તેમને જોઈને મહેમાન એક બાજુ બેઠા. સૈનિકોએ કબરની સામે શાહી સલામી આપી અને પરવરદિગારને વિનંતી કરી હે ! શાહજાદા અમારી લશ્કરી તાકાત આપને બચાવી શકી નથી અમને માફ કરજો.

સૈનિકોના ગયા પછી રોમના વિદ્વાનો અને પંડિતો આવ્યા. તેમણે પ્રાર્થના કરી હે ! શાહજાદા અમારું જ્ઞાન અને પાંડિત્ય આપને બચાવી શકવા સામર્થ્ય ધરાવતા નથી તેનો અમને ખ્યાલ આવી ગયો છે. અમને માફ કરો.

ત્યાર પછી રોમની અતિ સૌંદર્યવાન નૃત્યાંગનાઓ પોતાના ઉચ્ચ કક્ષાના સંગીતકારો સાથે આવી. તેમણે પ્રાર્થના કરી : હે ! શાહજાદા અમારું નૃત્ય, અંગભંગીઓ કે સંગીત આપને બચાવવા શક્તિમાન નથી અમને માફ કરો.

વૃદ્ધો, જ્ઞાનવૃદ્ધ અને વયોવૃદ્ધ વડીલો આવ્યા.

તેમણે પ્રાર્થના કરી કે અમારો બહોળો અનુભવ આપને બચાવી શક્યો નથી. તે રીતે વૈદ્યો અને હકીમે આવ્યા. તેમણે ઘૂંટણભેર થઈને આજીજી કરી અમારું વૈદ્ય કે દવાઓ આપને એક ક્ષણ પણ વધારે જીવન આપી શક્યા નથી અમને માફ કરો.

છેવટે શહેનશાહ તેમની મહારાણી સાથે પધાર્યા. તેમણે રડમસ થતા પ્રાર્થના કરી : પ્યારા શાહજાદા આ મહાન રોમન સામ્રાજ્યના સૈનિકોનું બળ, વિદ્વાનોની વિદ્વતા, અનુભવીઓનું જ્ઞાન, નવયૌવનાનું યૌવન, સંગીતકારોનું સંગીત, વૈદ્યોનું વૈદ્ય, અરે અમારી અપાર મિલકત તમાર જિંદગી બચાવવા માટે કામિયાબ ન નીવડ્યો. તારી જિંદગીની કિંમત આખી સલ્તનતના રત્નભંડારોથી ચૂકવવા તૈયાર હતા પરંતુ અફસોસ બેટા! પરમાત્માએ જે નક્કી કર્યું હોય તેમાં કોઈ ફેરફાર અમે કરી શક્યા નથી. અમને માફ કરજે પુત્ર!

આ ઘટના જોઈને બાજુમાં બેઠેલા મહેમાનનું જીવન બદલાઈ ગયું. તેમની પાસે જે અટળક સંપત્તિ હતી તે જરૂરિયાતમંદોને વહેંચી દેવાનું વિચાર્યું. પોતાના વતનમાં આવીને તેમના સંપર્કમાં આવતા જરૂરિયાતમંદ લોકોની સેવામાં પોતાનું જીવન ગુજાર્યું. સૂફી સંત તરીકે વિખ્યાત થયા.

આ મહેમાન હતા હુસેન બક્ષરાઈ. આવા અનેક સુંદર આલેખન કરનારા મહાન ચિંતક, હાસ્યકાર શાહબુદ્દીન રાહોડને વંદન, અભિનંદન.

—નાથાલાલ બ્રહ્મક્ષત્રિય

મીઠી વાણીના માણસો પહેલી નજરમાં તો સારા લાગશે એમનો સાચો અનુભવ લાંબા સમય પછી થશે...